

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z protestu wyborczego M. S.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale:

1) Prokuratora Generalnego,

2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

3) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w G.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2015 r.,

postanawia:

**I. wydać opinię, że zarzut nieuwzględnienia w protokole
Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w S. głosu oddanego przez
wnoszącą protest na A. S., kandydata do Sejmu RP z listy nr [...]
Komitetu Wyborczego K. jest zasadny, jednakże stwierdzone
naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów,**

II. w pozostałej części pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 listopada 2015 r. M. S. wniosła protest wyborczy.

W uzasadnieniu wnosząca protest wskazała, że: „dnia 25.10.2015 r. jako pełnoprawny obywatel, brałam udział w wyborach do parlamentu głosując w moim obwodzie zgodnym z miejscem zamieszkania to jest w miejscowości S., woj. [...], powiat [...], Obwodowa Komisja Wyborcza w Urzędzie Gminy [...] S., ul. [...]”. Podkreśliła, że oddała swój głos na kandydata A. K. S. z listy nr [...] Komitetu Wyborczego K., działając zgodnie z instrukcją Państwowej Komisji Wyborczej, czyli wpisując tylko jeden znak „x” w jednej kratce przy nazwisku jednego, wyżej wymienionego kandydata (z jednej listy). W tym celu użyła flamastra znajdującego się w lokalu wyborczym, po czym osobiście wrzuciła kartę (zeszyt) do głosowania do urny. Po ogłoszeniu wyników, została poinformowana przez rodziców, że w protokołach Obwodowej Komisji Wyborczej wywieszonych w lokalu wyborczym nie odnotowano ich głosów oddanych na innego kandydata z tej samej listy. Po sprawdzeniu tej listy, odkryła, że również jej głos nie został zaliczony i przy kandydacie A. S. widnieje wynik „0”. W rozmowach ze znajomymi okazało się, że ich głosy, oddane na kandydatów z tej samej listy, to jest nr [...] Komitet Wyborczy K., także nie zostały odnotowane.

Przedstawiając swoje stanowisko, Państwowa Komisja Wyborcza, w piśmie z dnia 13 listopada 2015 r., stwierdziła, że ustalenie stanu faktycznego wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego, do czego Komisja nie jest uprawniona. Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza zauważyła, że nawet w przypadku nieprawidłowej kwalifikacji przez Obwodową Komisję Wyborczą nr [...] w S. głosów oddanych przez wnoszącą protest i ewentualnie inne osoby głosujące na kandydatów z listy zgłoszonej przez Komitet Wyborczy K. nie miało to wpływu na wynik wyborów. Należy bowiem zauważyć, że na listy nr [...] zgłoszone przez Komitet Wyborczy K. oddano łącznie 722.999 głosów, to jest 4.76 % w skali całego kraju. Komitet ten nie spełnił zatem warunku określonego w art. 196 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm., dalej jako Kodeks wyborczy) i nie uczestniczył w podziale mandatów. W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że nawet gdyby zarzut okazał się zasadny, to nie miało to wpływu na wynik wyborów.

Prokurator Generalny, pismem z dnia 13 listopada 2015 r., wniósł o wydanie postanowienia wyrażającego opinię, że zarzut protestu jest zasadny, lecz naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów. W uzasadnieniu wskazał, że uznając za prawdziwe fakty podane przez wyborcę, iż oddała ona swój głos na kandydata A. S., który to głos nie został uwzględniony w protokole Obwodowej Komisji Wyborczej w Urzędzie Gminy w S., stwierdzić należy, że sformułowany przez nią zarzut naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących ustalenia wyników głosowania jest zasadny. Wyraził jednak pogląd, że opisane naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało w tym przypadku wpływu na wynik wyborów. W całym okręgu wyborczym nr [...], w skład którego wchodził obwód wyborczy mieszczący się w Urzędzie Gminy w S., kandydat do Sejmu A. S. otrzymał 748 głosów, zaś lista nr [...] zgłoszona przez Komitet Wyborczy K. nie brała udziału w podziale mandatów, ponieważ nie spełniła warunków określonych w art. 196 § 1 Kodeksu wyborczego. Zatem jednostkowe zdarzenie zgłoszone przez wnoszącą protest nie mogło mieć wpływu na wynik wyborów.

Okręgowa Komisja Wyborcza w G., pismem z dnia 16 listopada 2015 r., poinformowała, że opisane w proteście fakty nie mogą przesądzać o nieprawidłowościach czy błędach popełnionych przez członków Obwodowej Komisji Wyborczej w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Kodeks wyborczy stanowi, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 241 § 3). Przedmiotem zarzutów może być dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników

głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1). Stosownie natomiast do treści art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego, Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest niespełniający warunków określonych w art. 241, a więc również taki, w którym nie przedstawiono lub nie wskazano dowodów, na których oparte zostały zarzuty.

Z twierdzeń wnoszącej protest wynika, że kwestionuje ona ważność wyborów w okręgu wyborczym nr [...], z uwagi na naruszenie przez Obwodową Komisję Wyborczą nr [...] w S. przepisów dotyczących ustalenia wyników głosowania w tym obwodzie, przez nieprawidłowe obliczenie liczby głosów ważnych oddanych na kandydata z listy kandydatów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy K..

Nieuwzględnienie głosu wnoszącej protest oddanego na A. S., kandydata do Sejmu z listy nr [...] Komitetu Wyborczego K. w protokole Obwodowej Komisji Wyborczej stanowi o naruszeniu art. 228 § 1 pkt 8 Kodeksu wyborczego. Należy jednak mieć na względzie, że na listy Komitetu Wyborczego K. oddano łącznie 722.999 głosów, to jest 4.76 % w skali całego kraju. Z tego względu Komitet ten nie spełnił warunku określonego w art. 196 § 1 Kodeksu wyborczego (5 % ważnie oddanych głosów w skali kraju) i nie uczestniczył w podziale mandatów. Skoro Komitet ten w ogóle nie uczestniczył w podziale mandatów do Sejmu RP, prawidłowe ustalenie wyników głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w S. nie zmieniłoby wyników wyborów. W konsekwencji stwierdzone naruszenie nie mogło mieć i nie miało wpływu na wynik wyborów.

Co zaś się tyczy pozostałej części protestu, to wnosząca protest ani przedstawiła stosownych oświadczeń wyborców, którzy, wedle jego twierdzeń, również oddali ważne głosy na kandydatów z listy Komitetu Wyborczego K., ani nawet nie ujawniła danych (wyborców i kandydatów), pozwalających na ich zidentyfikowanie. Tym samym nie spełniła wymagań protestu wyborczego, o których mowa w art. 241 § 3 Kodeksu wyborczego.

Z tych względów Sąd Najwyższy za zasadny uznał zarzut nieuwzględnienia głosu wnoszącej protest oddanego na A. S., kandydata do Sejmu z listy nr [...] Komitetu Wyborczego K., w protokole Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w S.,

jednocześnie stwierdzając, że naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów oraz w pozostałej części pozostawił protest bez dalszego biegu (art. 242 § 2 i art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego).